

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' מטו"מ כ"ט תמוז תשס"א

החברותא בטאן פנימי לחברים גליון מס 154

פנינים יקרים

וידבר משה אל ראשי הממוות לבני ישראל (ב, ה) יבואר ע"פ מאחז"ל כל המשפיל את עצמו הקב"ה מגביהו. וזהו ראשי הממוות שנעשו ראשים בשביל שהשפילו את עצמם ומחזיקים את עצמם ממה מטה וגם אחרי כן שנעשו ראשים יתנהגו כאחז"ל שסיפר הקב"ה מעלתן של ישראל שאפילו בשעה שאני נותן להם גדולה הם משפילים את עצמם וכו'.

וידבר משה אל ראשי הממוות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה ה'... (ב, ז) משה ציוה לראשי הממוות שילמדו לבני ישראל לומר על כל פעולה ועשיה זה הדבר אשר צוה ה' - הנני עושה זאת לכבודו שמו יתברך כדאיתא בשו"ע (ס' רלא) כל מעשיך יהיו לשם שמים אפילו דברי רשות כגון אכילה ושתיה וכו'.

(קרבן העני)
לאסור אסר על נפשו (ב, ז) רמז אחר שיבא הצדיק לכל המדרגות צריך לראות בשכלו ולהבין שעדיין לא יצא י"ח בעבודתו וידמה בעיניו תמיד כאילו מקצר בעבודה ולמצא בעצמו תמיד חסרונות וחטאים ואיסורים כדי שע"י פשופשו במעשיו יהיה דבוק עם העולם למטה ויהיה מקושר עמהם להשפיעם רב טוב הצמרכותם.

(נעם אלימלך)
וידבר משה אל העם לאמר החלצו מאתכם אנשים ויהיו על מדין לתת נקמת ה' במדין. (ב, יא) כי מי שרוצה לעשות מלחמות כשיסמוך על ה' או בודאי יצליח במלחמה כשלא יתכוון טובות עצמו רק לעשות רצון הקב"ה. והפירוש כך החלצו מאתכם שלא ילחמו להנאת עצמם או בודאי יהיו על מדין ויצליח כשיתכוונו לתת נקמת ה' במדין ולא להנאת עצמם.

החלצו מאתכם וכו' (ב, יא) דהכלל הוא דישראל עם קדוש צריך להיות רק בה' מבטחם בצאת ישראל למלחמה. והנה יש לו ליתן טעם ולהמתיק דברנו דיש לעיין מדוע זירזם והזהירם כאן בצאתם למלחמה על מדת הענוה ולא במלחמות הקדומות סיחון ועוג. כי נכשלו שם בע"ז ובזנות ולתקן הפגם ענוה כי היא תיקון על ע"ז שע"י ענוה בא האחרות האמיתית.

החלצו מאתכם אנשים לצבא (ב, יא) פרש"י אנשים צדיקים. לפי שרצה משה רבינו כי תהיה מלחמתם רק לשם שמים ולא מחמת שאיפות נקמה אישית לשם כך דרושים באמת אנשים צדיקים. ועל כן היה הכרח לגייסם בעל כרחם. וימסרו-על-כרחן מאחר שלא האמינו כי אכן צדיקים הם וכי יוכלו באמת לכוון רק לשם שמים. (כתב סופר)

ויאמר אלעזר הכהן אל אנשי הצבא הבאים למלחמה (ב, יא) וצ"ב הבאים מן המלחמה הוה ליה למימר. בספר חובת הלבבות מסופר על חסיד אחד שראה חייל חוזר ממלחמת נצחון גאה ושמח. אמר לו החסיד נצחת במלחמה קלה עליך לדאוג ממלחמה קשה וזו מלחמת היצר שהמאבק בו תמידי וקשה. וזה שאמר אלעזר לאנשי הצבא אתם חוזרים כמנצחים ממלחמת מדין ואתם גאים על זה דעו שעכשיו מתקרבת המלחמה הקשה והאמיתית זו מלחמת היצר שיש לטהר את הלב מכל שמץ של גאווה.

אלה הדברים אשר דבר משה אל כל ישראל... במדבר (דברים א, א) ג"ל כי הנה הצדיק תמיד תשוקותיו הגדולים להשפיע רק טוב לבית ישראל ולפעול להם כל צורכיהם בני חיי ומוזני רויחא וכו'. לזה צריך הצדיק להיות הפקר כמדבר בדרך שאמרו בגמרא לגביה יואב וביתו כמדבר שהיה ביתו הפקר לעובר ושב כמדבר וכו'.

(נעם אלימלך)
מזה שמוכא בגמרא שר' צדוק התענה ארבעים שנה שלא יחרב ביהמ"ק. וקשה הא לא הועיל כלום כי לבסוף בעוה"ר נחרב. אך כוונתו היה בכל יום ויום שרק היום לא יחרב ובכל יום התענה על יומו שלא יחרב היום. ויש ללמוד מזה דרך בעבודת השי"ת שבכל יום תמיד יתפלל האדם להנצל היום מהיצה"ר ולמחר על יום מחר כי אם יתפלל פעם אחת אי אפשר רק לעשות משפט ה' דבר יום ביומו.

אלה מסעי בני ישראל (א, ז) משה רבינו כתב כל המסעות של ישראל והדברים היו לתורה שלמה. עכשיו כותב אליהו הנביא את כל המסעות נדודים תלאות של ישראל וכשיבא המשיח יהא זה הספר שהכל ילמדו בו. (אדמו"ר ר' דוד מללוב)

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

שיחת הרא"ש י"ט אן"א תשכ"ה נכתב ע"י הר"ר כפ' הכהן

התעוררות מחודשת

נתאר לעצמנו לשם דוגמא התפלה שאנו מתפללים כל יום בישיבה (בתקופה זו התחילה קבוצת חברים להתפלל שחרית בכולל של אתרי כשעדיין היתה ברוממה). אנו רואים בכל יום שאין לנו מנין. ואם בכל זאת יש מנין ניתן לראות בכל פעם שהמנין לא מצליח. מפני שידענו מראש מי יגיע למנין. אלא שבכל יום אנו צריכים לעורר מחדש את הרצון שיהיה מנין. ולאחר שמעוררים את הרצון עדיין צריכים ס"ד גדולה כדי שהרצון (שיהיה לנו מנין) יתן את אותותיו בפועל. וכאשר נעשה במנין רואים בפירוש שלא הרצון הוא זה שהביא את המנין כי מה כבר עשיתי עם הרצון אלא שכל המנין שנעשה הוא בכח ההשגחה הפרטית כך שגם מה שנקרא הרצון לעשות מנין הוא גם מהרבש"ע.

אליבא דאמת הרצון של האדם הוא כח גדול מאד כי הרצון הוא בעצם הבטחה של חלק אלקי ממעל. וזה שהרצון נראה כאילו אינו משפיע כלל הוא רק בכח הבע"ד המצליח להסתיר את כח ההתחדשות ואנו צריכים להלחם במלחמה תמידית נגד הבע"ד. לגלות את האלקות בכל הרף עין של התחדשות. ודייקא בזה שרואים שההשגחה הפרטית עוקפת את הרצון של האדם, האדם אינו משלה את עצמו שהרצון הוא זה שהביא את התוצאות הברוכות אלא השי"ת בכבודו ובעצמו בורא ומנהיג.

נכון שהבע"ד לוחם את מלחמתו בכל החזיתות לנתק את האדם מדבקות בו יתברך שמו. מכל מקום אין צורך לפחד

ההולך בדרך ה' צריך לדעת שאין לו אחיזה בשום דבר ואין לו בעלות על שום דבר למרות שהאדם נברא חלק אלקי ממעל כמו שכתוב בתורה ויאמר אלקים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו בכל זאת אין לנו שום אחיזה ולא שום בעלות. והוא מפני שהבע"ד לוחם את מלחמתו בכל החזיתות ומנסה לנתק את האדם מדבקותו בו יתברך שמו.

מצד אחד נברא האדם חלק אלקי ממעל ומצד שני נברא האדם עפר מן האדמה, כאשר האדם מחובר אל הרבש"ע בכח חלק האלקי ממעל שבו ממילא נמשך החלק של עפר מן האדמה אל החלק אלקי ממעל. וכאשר האדם אינו מחובר אל הרבש"ע הוא נמשך כקפיץ אל תוך חלק העפר שבו וכמו שבא מן העפר כך הולך אל העפר.

הבע"ד עושה כל התחבולות ולוחם את מלחמתו בכל החזיתות כדי שלא לתת לאדם להיות דבוק בו יתברך וממילא ימשך לחלק העפר שבו המביאו לידי עצבות ויאוש.

המלחמה שלנו נגד הבעל דבר היא בכח ההתחדשות. חובתנו להודות ולהלל להשי"ת על כל הרף עין איך השי"ת מחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית, אני היום ילידתיך ממש. וכאשר האדם חי בהתבוננות בכח ההתחדשות רואה בפועל איך שהקב"ה ברוב רחמיו משפיע בכל הרף עין מהשפעתו יתברך על האדם ועל כל מעשיו.

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

לנצח את כח הקדושה.

איך יתכן שאדם יקבל מכות ולא יבהל? הרי טבע הדברים שהאדם נבהל כשמקבל מכות בזה שנבהל נותן כח לבע"ד איך אפשר שלא להבהל ושהמחלוקת שיש בין כח דקדושה לבע"ד ינצח כח הקדושה? הענין הוא פשוט, האדם מחדיר לעצמו באופן המוחלט ביותר שאם מגיע אליו יסורים הרי הם לטובה ואין כל הבדל אם היסורים מגיעים אליו מצד הבע"ד או מצד כח הקדושה עצם העובדא שיש לו יסורים לטובה ייחשב. ואז אף אם ח"ו היסורים באו אליו מכח הבע"ד באם יקבל היסורים באהבה ייעלם כח הבע"ד, וכח הקדושה יתפוס את מקומו. בכח חשיבה זו מתקיים בפשטות טוב לי כי עוניתי למען אלמד חוקיד.

כאשר היסורים שמגיעים לאדם מועברים לכח הקדושה מקבל האדם כח מיוחד לפנות ישירות אל השי"ת ולהתחצף... (כביכול) חוצפא כלפי שמיא מעליא ולומר: רבש"ע כמו שהכנסת את האדם בבחינת בעל כרחך אתה נולד, בבחינת בעל כרחך אתה חי, ובבחינת בעל כרחך אתה סובל. כן ברצוני לומר לך רבש"ע בעל כרחך אתה נמצא ואין עת אל מציאות. וכשאתה נמצא אתה בעצם נמצא בכל מקום ובכל זמן ולית מחשבה תפיסי ביה כלל. הכל יכול וכוללם יחד די ביסט האלעסט און האלעס איז די (אתה הכל והכל בד). א"כ למה פניך תסתיר תשכח ענינו ולחצנו הלא שחה לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו. אם כן קומה עזרתה לנו.

טייערע ברידער (אחים יקרים) הרבש"ע

מזה כלל אדרבה כל הכח של הבע"ד הוא מזה שמפחדים ממנו. המציאות היא כאשר לא מפחדים מהבע"ד אין לבע"ד שום כח ואין לו שום יכולת לעשות דבר מה. הבע"ד משול לכלב אשר בזמן שמפחדים ממנו הוא מסוגל להתנפל ולנשוד. וכאשר עומדים כנגדו בלי פחד אז מתמלא הכלב פחד ואינו עושה כלום לכל היותר הוא נובח. וכאשר נובח ושוב לא מפחדים מנסה לנבוח יותר וכאשר הכלב רואה שלא שמים לב לנביחותיו הוא מפסיק לנבוח. כן גם האדם, עלינו לדעת שכל הכוחות שיש לבע"ד בא מאתנו בזה שאנו מפחדים ממנו וכאשר לא נפחד לא יהיה לבע"ד כח. ולכך כאשר באמת לא נפחד מהבע"ד, הבע"ד יכניס אותנו בלחץ כמו הנביחות של הכלב כי יודע היטב שבאם לא נפחד ממנו לא יהיה קיים ע"כ הבע"ד מנסה לנבוח עוד יותר ורק כאשר הבע"ד רואה שלא מצליח להפחיד אותנו הוא נאלץ סוף סוף להרפות מאתנו.

איך באמת מסוגל האדם להתחזק שלא לפחד מהבע"ד? האדם צריך לדעת שאינו מציאות עצמי כלל, וכל מהותו הוא להיות אמצעי שעליו נלחמות כח הקדושה עם הכח ההפוך!

במה הוא אמצעי? בזה שמקבל בשמחה את המכות שהגיע אליו תך כדי המלחמה של כח הקדושה עם הכח שלהיפך! כאשר האדם מקבל את המכות ואינו נבהל מזה אז אינו נותן שום כח לבע"ד וכשאנו נותן כח לבע"ד, הבע"ד ממילא נעלם. ואם הבע"ד נעלם, ממילא מנצחת כח הקדושה. אבל אם ח"ו מפחדים מהבע"ד נותנים כח לבע"ד

שיחת קודש ממורנו ורבנו זיע"א

המשך מעמ' קודם

שעות ובכ"ז להיות בפירוד. דע שלכל אחד יש אלפי דעות שונות מהשני ואם רוצים להיות באחדות צריך האדם להיות מוכן להקשיב לשני אף אם השני אומר משהו שמנוגד לו אחד מאלפי הדעות שיש לאדם. ורק כך נוכל להגיע לאחדות האמיתי (אמר הכותב שני בני אדם יכולים לשוחח שעות על גבי שעות ולא להיות באחדות כי נזהרים שלא לנגוע ביבלת של חברו, והרא"ש התכוון שיהיו מוכנים לשמוע מהחבר מה שבעצם מנוגד לתפיסה העצמית ובכל זאת להקשיב...).

בעיקר צריכים לדעת שלא נעשית שום לידה בלי חבלי לידה וכמו בגשמיות כך גם ברוחניות כך אין כל התעוררות רוחנית בלי שנעבור סבל ויסורים אלא שצריכים להתפלל אל הרבש"ע שתהיה לידה קלה מאחר שכבר סבלנו כל כך הרבה חבלי לידה... וד"ל.

נמצא בכל מקום ובכל מצב. הרי שבכל מקום ובכל מצב שאנו נמצאים אנו נמצאים עם הרבש"ע. ואם מקבלים מכות חזקות צריכים אנו לדעת בבירור שגם בזמן שמקבלים המכות החזקות ביותר מכל מקום גם שם ידך תנחני ותאחזני ימינך. כי בכל צרתם לו צר. לכן לא להבהל ח"ו מהיסורים שבאים עלינו. נאמין ונתחזק שהכל מאת הבורא יתברך שמו והכל לטובתנו. ואז בודאי היסורים יבואו מכח הקדושה (ליתר דיוק: יועברו מכח הבע"ד לכח הקדושה כפי שנתבאר לעיל - הערת הכותב).

כדי להבין את המהלך המיוחד הזה לא יתכן רק כאשר נעבוד את עבודתנו בקודש מכח האחדות. כי האחדות נותן כח מיוחד שאין לאדם כאשר הוא נבדל בינו לבין עצמו.

להיות באחדות זוהי עבודה קשה מאד כי אפשר לשוחח אחד עם השני שעות על גבי

שהשמחה במעונם

הר"ר ישראל מורגנשטרן ומשפ' להולדת הבן
הר"ר משולם מורגנשטרן ומשפ' להולדת הנכד
הר"ר משה שמואל בנימין הלוי האפמאן ומשפ' להולדת הנכדה
הר"ר מרדכי שטאובר ומשפ' לנשואי הבן

י"ל ע"י
מערכת החברותא
רח' ערני 3

02 - 5829688 ☎

פקס: 02 - 5325477

ת.ד. 5080

ירושלים 91050

כוס תנחומים

הר"ר יעקב קרליץ הי"ו
בפטירת אביו הרה"ג חיים שאול קרליץ זצ"ל

הר"ר שמואל ספרין הי"ו
בפטירת אמו מרת מייטא ע"ה
ת. נ. צ. ב. ה.